

PROTI DELOVANJU PETE KOLONE

V Havani razpravljajo o intrigah tujih diplomatskih zastopnikov v novem svetu

Na konferenco vnanjih ministrov ameriških republik je padla senca razkola. — Argentina se ne strinja s predlogom Združenih držav.

Več vnanjih ministrov na panameriški konferenci v Havani je včeraj priporočalo ostre odredbe proti tujim diplomatskim in konzularnim zastopnikom, ki podpirajo v deželi peto konolo in ogrožajo varnost dežele. Delegati so priporočali, da oblasti preiskujejo tajno delovanje tujih zastopnikov in da jim naj bo tudi zmanjšana diplomatska imuniteta.

Kolektivno varstvo nad kolonijami

Kubanski zastopniki so konferenci predlagali, da ameriške republike postavijo kolektivno varstvo nad evropskimi kolonijami v zapadnem delu

sveta, ako bi se jih skušale polastiti druge neameriške države.

Konferenca tudi razpravlja o strožjem nadzoru nad vsemi tujci v ameriških republikah.

Nekaterim ameriškim republikam je za strožje varstvo nad kolonijami dalo povod dejstvo, da so nekatere republike Osrednje Amerike od nemške vlade prejele svarilo, da se naj konferenca v Havani zdrži vsega, kar bi moglo biti neprijazno Nemčiji.

Odboru, ki sestavlja resolucijo za varstvo nad tujimi kolonijami na zapadni zemeljski polobli načeljuje ameriški državni tajnik Cordell Hull.

VPRAŠANJA GLEDE KONTROLE NAD TUJEZEMSKIH KOLONIJAMI v ZAP. SVETU

Amerika je odločna, Argentina se pa pomišlja. Leopoldo Melo, argentinski delegat pravi, da je treba stvar temeljito premisliti.

Včeraj je bila v Havani na Kubi konferenca vnanjih ministrov ameriških republik v polnem razmahu.

Delegatje so stavili vsakovrstne predloge, najbolj značilne besede sta pa spregovorila zastopnika Združenih držav in Argentine.

Združenim državam gre predvsem za to, da bi ameriške republike prevzele kontrolo nad ameriškim kolonijami tistih evropskih držav, katere je Hitler premagal. Hitler stoji namreč na stališču: Kar je francoskega, danskega, holandskega in belgijskega, je vse moje. Moje ni samo tisto, kar so imlele te države v Evropi, pač pa tudi tisto, kar imajo drugod po svetu: v Ameriki, Afriki in Aziji.

Če bi prodrli Hitler s svojo zahtevo, bi naciji kmalu zavladali v raznih evropskih kolonijah v Centralni in Južni Ameriki. To pa hočejo Združene države preprečiti. In vsled tega je rekel ameriški državni tajnik Cordell Hull v Havani: — Na delo se moramo podati naglo in brez vsakega obojavljanja.

S temi besedami je pozval ameriške republike, naj takoj prevzamejo pokroviteljsko nad kolonijami premaganih evropskih držav.

Nekateri so mu pritrdili, ni mu pa pritrdil Leopoldo Melo, 72letni načelnik argentinske delegacije. Melo je namreč rekel, da se

ameriške republike ne smejo prenačrtati, ter ne smejo uveljaviti nikakih odredb proti tistemu, kar se še ni završilo, ali se utegne drugače završiti, kot nekateri delegatje domnevajo.

S tem je hotel povedati: — Hitlerja še ni v Ameriki in ga mogoče tudi ne bo. Čemu bi bili torej proti njemu?

Položaj na konferenci je, na kratko povedano, tak:

Združene države pravijo: — Pripravimo se, da prekrizamo Hitlerju načrte, ki jih je napravil glede evropskih kolonij v Ameriki.

Argentina pa odgovarja: — Zakaj je treba kričati prej, predno boli?

Združene države smatrajo za poglavito nalogo zajamčiti politično nedotakljivost ameriškega kontinenta. Vsakemu napadu na ameriški kontinent, bodisi vojaškemu ali političnemu, se je treba upreti.

Argentini je pa največje važnosti trgovina z Evropo. Argentinci so pripravljene trgovati s katerokoli državo, pa če so jim njeni politični nazori še tako zoperni. Argentincem gre predvsem zato, da obdrže svojo zemljo in da njihove trgovske zveze niso v nevarnosti.

Brazilske delegatje so v zagati in se zaenkrat še niso odločili. Brazilija bi potegnila z Združenimi državami, če bi bila že vnaprej zajamčena kontrola nad Francosko in Ho-

Boji v Rokavskem prelivu

Včeraj so nemški letalci zopet bombardirali angleške ladje in vnela se je vroča zračna bitka, ko so nemški letalci napadli konvoj ob izlivu Thamesu in so vrgli okoli 100 bomb.

Obenem pa so tudi angleški letalci bombardirali ladjedelnico v Wilhelmshavenu, devet letališč v Nemčiji in na Holandskem, tovarne za aeroplan, tanke petroleja in železniške proge.

Najbolj pa se je odlikovala neka angleška torpedovka, ki je iz Rokavskega preliva pregnala šest nemških motornih torpedovk. Dve nemški torpedovki ste bili poškodovani, letalci pa so zadeli neko nemško pomožno križarko v vzhodnem delu Severnega morja.

Angleška admiraliteta naznanja, da je bilo v zračnem boju ob izlivu Thamesu uničenih 12 nemških aeroplanov. Med izstreljenimi aeroplani je bil tudi en ameriški bombnik Chance Vought 156. Zgodilo se je pravič, da so se Nemci posluževali ameriških aeroplanov, ki so jih vzeli Francozom. Angleži so izgubili samo dva aeroplana.

landsko Guiano in — v službo angleškega poraza — tudi kontrolo nad Angleško Guiano.

Argentina bi temu seveda nasprotovala, kajti Brazilija je njena najnevarnejša tekmovalka in je po ozemlju največja sila v Južni Ameriki.

Iz Evrope poročajo, da bo te dni odpotoval proti Južni Ameriki bivši francoski ministrijski predsednik Chaumet, član majhne skupine politikov, ki sedaj pod nemškim nadzorom vladajo Franciji.

Chaumet bo skušal zaščititi francosko kolonialno posest na ameriškem kontinentu pred vplivom Združenih držav.

Neka nacijska brzozavka iz Vichy pravi: — Francoska vlada se nikakor ne strinja z nameni Združenih držav, ki skušajo s pomočjo Monroe doktrine odrezati evropske kolonije v Ameriki od evropskih držav.

Poročilo o Chaumetovcem odpotovanju je povzročilo v Washingtonu precej govoric.

Demokratski senator Reynolds iz North Caroline je napovedal, da Združenim državam ne bo kazalo drugega kot s silo se polastiti francoskih posesti v Ameriki, dočim je rekel demokratski senator Pepper iz Floride: — Hitler je obljubil, da se ne bo vmešaval v ameriške zadeve. Chaumetovo odpotovanje ni v nikakem soglasju s Hitlerjevo obljubo.

Ameriški mornariški departament pripravlja šest mehaniziranih bataljonov mornariškega zboru, katere bo mogoče takoj odposlati, če bi se kjerkoli pojavile kakšne zadrege.

Razlika v življenju in po smrti

Generalni major Smerley D. Butler, ki je nedavno umrl, je zapustil v West Chester, Pa., malo posestvo, vredno dva tisoč dolarjev. To je bilo vse njegovo premoženje.

V sosednji državi New Jersey je pa v mestu Glen Rock umrl navidezno siromašen vrtnar Fred Kooreman, ki se je bil priselil z Holandske pred 44 leti.

V baksi pod njegovo posteljo so našli 24 tisoč dolarjev v gotovini.

Komunisti so nabrali 80 tisočakov

Komunistična stranka v Združenih državah hoče zbrati v protivojni sklad 300 tisoč dolarjev.

Komunisti v državi New York so nabrali prvi mesec nad 80 tisoč dolarjev.

Srečo je imel

Glenn Helms iz South Connelville, Pa., je vozil velik truck, pri Columbus, Ohio, je pa izgubil kontrolo. Truck je zavil v jarek podri brzozavni drog, razbil močno leseno ograjo in se ustavil pri neki prazni hiši.

Truck je bil precej razbit, dočim se ni Helmsu nič zgodilo. In tudi osem tisoč funtov dinamita, ki se je nabajal na trucku, je bilo nepoškodovanih.

Quezon priporoča

Predsednik Filipinskega obočja, Quezon, priporoča novo obliko demokracije, v kateri bi bila ena sama politična stranka in bi bile omejene nekatere državljanske svoboščine.

Govoreč študentom filipin-

ske univerze je rekel Quezon, da je demokracija najboljša oblika vlade, da ima pa svoje napake, ki so posledica strankarske politike. Ugotovil je, da je svoboda najdragocenejša dobrina človeštva, da je pa civilizacija napredovala le na stroške individualne svobode.

V posebni poslanici, ki jo je poslal v ponedeljek narodni skupščini, je zahteval Quezon večjo oblast, predvsem pa pravico zajamčiti si pomoč vsakega filipinskega državljanu pri reševanju resnih gospodarskih problemov, ki so posledica evropske vojne.

Mornarica je kupila dve trgovski ladji

Ameriška mornarica je kupila dve trgovski ladji, ki jih bo spremenila v pomožni križarki.

Za parnik "Iroquois" je dala \$2,500,000, za tovorni parnik "Mormacenn" pa tri milijone. Vsega skupaj namerava ameriška mornarica kupiti dvajset takih ladij, ki jih bo z razmeroma majhnimi stroški mogoče preurediti, da bodo odgovarjale svoji svrhi.

Angleški poslanik pri Stalinu

Diplomatski dopisnik British Press Association poroča, da pred tednom dni obiskal angleški poslanik v Moskvi Stalina in bil pri njem dve uri. Poslanik Stafford Cripps in Stalin sta odkrito in prijateljsko razpravljala o zadevah, ki so splošne važnosti.

Japonske izgube

Kitajsko armadno vodstvo poroča, da so izgubili Japonci v triletni vojni 1 milijon 644 tisoč 988 mož. V to število so vštet mrtvi, ranjeni in tisti, ki so podlegli raznim boleznim.

ANGLEŠKI OTROCI PRIHAJAJO V AMERIKO

Kakor se je marsikateri nase ljence oddahnil, ko je pri prihodu v newyorško pristanišče zagledal kip Svobode, in ga je z veseljem pozdravil, tako ga tudi pozdravlja 788 vojnih beguncev, po večini otrok, ki so dospeli v Ameriko s parnikom "Samaria".

Delavske Vesti

ODPUŠČENA WPA DELAVCA PRED SODIŠČEM

Zvezno sodišče se ni hotelo baviti z njuno zadevo, češ, da ne gre za vsoto \$3000. — Odvetnika bosta vložila pritožbo.

Nedavno je uprava WPA odredila, da mora vsak WPA delavec podpisati zapriseženo izjavo, da ni član nemškega "bunda" ali komunistične stranke.

V New Yorku so razen dveh vsi podpisali tako izjavo. Če je kakšen komunist ali "bundist" navedel napačne podatke, bo procesiran zastran krive prisege, ako mu pridejo na sled.

Dva pa nista hotela podpisati take izjave, namreč Mrs. Charlotte L. Long in George R. Carroll, vsled česar ju je WPA administrator Brehon Semervell odpustil iz službe. Najela sta znana odvetnika Arthura Garfielda Haysa in Hermana Rosenfelda, ki sta pritrjala zadevo pred zvezno sodišče.

Mrs. Long je stara 58 let, doma iz Kansasa ter je potomka ameriških revolucijonarjev. Rekla je, da ni ne komunistka, ne "bundistka", zaprisežene izjave pa poče podati, češ, da bi bila taka prisega prisiljena in da se ji zdi tako ravnanje z ljudmi kakor ravnanje s tropo ova.

George R. Carroll je neudležil španske civilne vojne in priznava, da je komunist.

V zveznem sodišču je zastopal vlado E. J. Ennis ter dokazoval, da zadeva ne spada pred zvezno sodišče, ker v tem slučaju ne gre za \$3000. To

minimalno vsoto določa posebna zvezna postava.

Arthur Garfield Hays je rekel, da sta pravica do dela in pravica do svobodnega mišljenja dosti več vredni kot pa \$3000, in je vsled tega pravsem naravno, če se bavi s slučajem zvezno sodišče.

Postava, ki zahteva o d WPA delavcev zapriseženo izjavo, po mnenju odvetnika ni v soglasju z ustavo.

Zvezni sodnik John W. Clancy je pa izjavil, da ima vlada prav: v tem slučaju ne gre za \$3000 ter je odsvolil tožitelja in advokata.

Odvetnikoma preostajajo tri poti: vložiti tožbo v državnem sodišču, v District of Columbia ali pa v okrožnem prizivnem sodišču.

VELIKA NAROČILA JEKLA

Ameriške jeklarne obratujejo s 87 odstotki svoje producijske možnosti, in ne morejo vsem naročilom sproti zadostiti. V prvi polovici meseca julija so producirale znatno več kot pa v prvi polovici prejšnjega meseca.

Za izvedbo narodnega obrambnega programa bo treba čedalje več jeklenih izdelkov. Prejšnji teden so jeklarne producirale 49 tisoč ton gra-

(Nadaljevanje na 2. str.)

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Bakon, President; J. Lapaha, Sec. - Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. - Subscription Yearly \$6.-, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za četrt leta \$1.50. - Za New York za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsek cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

MUSSOLINJEVA POLITIKA

10. junija 1924 je dal Mussolini umoriti Giacomo Matteottija, voditelja socialistov v italijanski poslanski zbornici.

10. junija 1937 so Mussolinijevi najeteži umorili na francoskih tleh Carla Rossellija, organizatorja italijanskega gibanja za svobodo "Giustizia e Libertà" (Pravica in svoboda).

10. junija 1940 je pahnul Mussolini italijanski narod v vojno ob Hitlerjevi strani.

Dvanajst let je potreboval italijanski fašizem za udržitve svoje diktature. Šele leta 1934 je začel vresničevati svoj cilj - vojno, z neprekinjenimi pripravami za novo vojno. Vsako vojno je označil italijanskemu narodu kot "revolucijo".

Po njegovem zatrdilu je bila revolucija: napad na Abesinijo, zatrtje španske republikanske vlade, zavzetje Albanije in napoved vojne na smrt izžrpani Franciji.

Napad na Abesinijo naj bi dal italijanskim kmetom potrebno zemljo. Par tisoč jih je res nasledlo zapeljivim obljubam in so se podali v Afriko. Toda po nekaj mesecih so se globoko razočarani vrnili v domovino. Danes je konec tega izseljevanja. Ministrstvo za Afriko ne izdaja več tozadevnih dovoljenj. Le nekaj v Abesinijo poslanih vojakov je zares dobilo kosček afriške zemlje - za grob pod vročim afriškim solncem. V splošnem se italijanski kmetje selijo v Nemčijo, kjer morajo Hitlerju hlapčevati.

Laškimi delavcem in kmetom so prinesle fašistične vojne le žrtve, dočim so imeli italijanski kapitalisti bogato žetev.

Največje južnoevropsko rudniško in kemično podjetje, Montecatini, ki ima zaposlenih v svojih tovarnah 72 tisoč delavcev, je delalo od leta do leta večje dobičke, ki so se vsaka štiri leta podvojili.

Program fašistične stranke je nekoč obljubil, da bo naložil na vse vojne dobičke 85 odstotkov davka. Fašistični program je star dvajset let, in obljuba je bila pozabljena.

Mussolini je 8. februarja 1928 izjavil: - Vbodoče bo s ta imela v Italiji kapital in delo iste pravice in iste dolžnosti.

Obljuba pa ni bila nikdar izpolnjena. Italijanski delavci so pastorki "fašistične družine".

Izza stabilizacije lire leta 1927 pa do napada na Abesinijo so fašisti z naglo ponavljajočim se krčenjem plač znižali mezde italijanskega delavstva za dvajset odstotkov.

Izza napada na Abesinijo, posebno pa izza razvrednotenja lire 1936 so življenjski stroški tako naglo naraščali, da med njimi bilo mogoče več krčiti, in so delavci celo dobivali draginjske doklade. Toda draginjske doklade niso zadostovale, in nakupna sila mezd je ponekod padla za nadaljnjih petnajst odstotkov.

Nacijska vojna proti Evropi je povzročila v Italiji večjo draginjo kot pa v katerikoli drugi evropski državi.

Davčno breme, ki ga je naložil fašizem italijanskemu narodu, je bilo že leta 1934 tako, da je moral sam Mussolini priznati:

- Izjavljam, da so davštine dosegle svojo najvišjo točko in da je treba dati davkoplačevalcem priliko za oddih.

To se pa ni zgodilo, ampak so se davki še povišali in sicer od 21 milijard lir (leta 1936) na 30 milijard lir (leta 1940). Lani je bilo v državni blagajni 14 milijard lir primanjkljaja, torej več kot polovica rednih državnih dohodov. Primanjkljaj bo seveda pokrit z novimi davščinami.

Kot že rečeno, je vsled tega v prvi vrsti prizadet italijanski delavec. Leta 1936 je imel vsak Italijan 16 odstotkov manj pšenice na razpolago kot leta 1926; 14 odstotkov manj mesa, 16 odstotkov manj olja, 6 odstotkov manj masla in masti, 18 odstotkov manj sadja in sočivja. Po letu 1936 je poraba še bolj nazadovala.

Z izrabljanjem italijanskih delavcev in kmetov zamora fašizem graditi svoj vladni aparat in voditi vojne.

V namenu, da utrdi svoje gospodarstvo nad Italijo in da spravi druge narode v isto suženjstvo, peha fašizem italijanske delavce in kmete v čedalje večjo revščino.

3000 ameriških aeroplanov na mesec

Minister za zgradbo aeroplanov lord Beaverbrook je v svojem govoru po radio rekel, da je predsednik Roosevelt odobril načrt, da bodo Združene države poslale v Anglijo vsak mesec po 3000 aeroplanov,

RAZGLEDNIK

POVELIČEVANJE VOJNE

V nemškem mestu Bayreuthu se vrše vsako leto velike svečanosti v spomin najslavnejšemu nemškemu skladatelju Richard Wagnerju.

Dokler je bila Nemčija kot se spodobi, so se udeleževali teh svečanosti slavni skladatelji, godbeniki in pevci iz vsega sveta, zdaj se jih udeležujejo pa le Nemci.

Prejšnji teden je govoril v Bayreuthu ljubiteljem glasbe, Robert Ley, voditelj nacijske delavske fronte.

- Vojna, - je rekel, - ni nobena kazen, pač pa končna in najlepša preizkušnja moči nemškega naroda in njega sposobnosti za življenje. Vojna in glasba sta nemškemu narodu neoljivi tovarišici.

Na to trditev naj bi odgovorilo prebivalstvo holandskega mesta Rotterdamu.

Toda dr. Leyu ne more odgovoriti trideset tisoč neoboroženih in nebranceh se Rotterdamčanov, ki so bili usmrčeni tekom sedem minut trajajočega "krasnega" nemškega bombardiranja.

Kraljevo holandsko poslaništvo je zapisalo v zgodovino, da je bil napad na Belgijo in Holandsko največje uničenje v masah, kar ga pozna zgodovina. Napad na Rotterdam je bil dobro premišljen, zverinski napad na neoborožene, nebrance se civiliste.

Napad na Rotterdam se je završil potem, ko se je holandska armada že vdala.

Nemci pravijo, da so bila nemška letala v zraku, in da jih ni bilo mogoče pravočasno poklicati nazaj.

Iz Slovenije

KOLO, KI JE TERJALO ŽE DVE SMRTNI ŽRTVI.

Iz Zagorja poročajo: - Kadarkoli ne obratuje, se radi odpeljejo uslužbeni rudnika s svojimi kočami v naravo izven revirja. Tako se je odpeljala trojica s kolesi proti Trojanu, kjer se je malo okrepčala v gostilni, potem pa so se odpeljali po nevarnem klanecu navzdol proti St. Ožbaltu. Ko so vozili malo hitreje navzdol, je menda odpovedala

je vozil France Romih. Nesrečnik je z vsoto tresil na tla in oblezel nezavesten. Njegova tovariša sta mu prihitela na pomoč in opazila hude poškodbe na ponesrečencevi glavi. Padeč je moral biti silen, saj mu je poleg drugega odbilo eno uho. Tovariša sta naglo naprosila gostilničarja iz Trojan, da je nezavestnega poškodovanca odpeljal z avtom v Ljubljano, kjer je umrl.

Za strašno nesrečo je kmalu zvedela Romihova družina, ki stanuje v svoji novi hiši nad Toplicami. Vsi pomilujejo družino, ki je zaradi nesreče s kolesom v tekcu enega leta izgubila kar dva člana. Pomladi se je namreč smrtno ponesrečila njegova starejša hčerka, ki se je vozila v bližini Kozinovega klanca. Zdaj pa se je s tem kolesom ponesrečil še družinski oče.

UBIJANJE S STRAHOM.

Rečenico, da se je nekdo "do smrti prestrašil," uporabljamo brez posebnih misli. Čeprav se tu in tam dogodi, da nekdo iz strahu res umre, je treba vendar že mnogo do tega. Toda za tigra je strah pripomoček, da pride do plena.

Opazovali so, da se opice v krošnjah dreves zavoljo tigrovega tuljenja pogosto tako prestrašijo, da izgube razodnost in ravnotežje ter padejo na tla, kjer postanejo tigru lahke plen. V tigrovem glasu mora biti nekaj posebnega, da na opice tako učinkuje.

DELAJSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. str.)

dbenega jekla, teden poprej pa komaj 14 tisoč 500 ton.

Neka ladjedelnica na Vzhodu, ki gradi za mornarico, je naročila 30 tisoč ton oklopnih plošč. Naročilo mora biti izvršeno do leta 1942.

Ameriška armada bo potrebovala dosti tankov. American Car and Foundry Company, jih bo za enkrat izdelala 627.

Nekatere jeklarne inštalirajo velike električne peči in si nabavljajo nove, modernejša stroje.

Angleška nakupna komisija naroči pri ameriških jeklarjih vsak teden do 150 tisoč ton jekla,

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.-

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. - Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

JOHN LEWIS ZA ZAŠČITO DELAVSTVA

John L. Lewis, predsednik CIO, je obvestil vse člane upravnega odbora svoje organizacije o važnem koraku za zaščito ameriškega delavstva.

Kakor znano, je znani delavski voditelj Sidney Hillman član predsednikov obrambne komisije in so mu poverjene zadeve delavcev, zaposlenih pri narodnoobrambnem programu.

Lewis je pozval Hillmana, naj izposluje izvršilno povelje, naj bodo naročila za narodno obrambni program poverjena le tistim podjetjem, ki se natančno drže odredb oziroma določb delavskega urada (National Labor Relations Board). Predno bi bilo oddano kakšno naročilo, naj bi bilo natančno ugotovljeno, če je podjetje, ki pride v tem poštev, zadostilo vsem pogojem Wagnerjeve delavske postave.

Lewis je pozval svoje tovariše v CIO izvršilnem odboru, naj energično podpirajo ta njegov predlog. Krivično bi namreč bilo, da bi industrija na eni strani delala dobičke, na drugi strani bi pa omalovala pravice, ki so delavstvu postavno določene.

Lewis je že marca meseca lanskega leta pozval predsednika, naj izda tako izvršilno povelje, toda Roosevelt je to njegovo zahtevo zavrnil, češ, da je to stvar zakonodaje ne pa predsednika.

Če bo Lewis prodiral s svojim predlogom, bo to za ameriško delavstvo velika pridobitev.

Velika podjetja se bodo bala izgubiti dobičkanosna naročila in bodo že zavoljo svoje lastne koristi zadoščala predpisom delavske postave.

Velika parada

Industrial Union Council, CIO, v San Francisco, California, namerava vprizoriti na Delavski praznik tako pa-

Peter Zgaga

PO JUGOSLOVANSKEM RADIO-PROGRAMU

Vso pomlad sem nestrpno čakal vsakega ponedeljka, kajti ob ponedeljskih zvečer je bil na newyorški radio postaji WBNX jugoslovanski radio program.

Mladi slovenski umetnik Jerry Koprivšek se je bil lotil težavnih nalog: dati vsak teden newyorškim Jugoslovanom četrto ure velikega umetniškega užitka.

Žal, da je postaja le krajevna in da jo je slišati komaj na razdaljo stopetdeset milj, toda cilj je bil dosežen in naloga častno rešena. Poleg newyorške jugoslovanske naselbine so slišali program tudi rojaki v državah Connecticut, New Jersey in vzhodni Pennsylvaniji. Tako je že vsaj soditi po pismih, prihajajočih iz teh krajev.

Prijatelj Jerry je šel na delo z najbolj idealnimi nagibi, brez najmanjšega znamenja sebičnosti.

rado kot je ne pomni zgodovina mesta.

K sodelovanju so povabile tudi unije ki ne spadajo k CIO.

Stavka v Pittsburghu

V La Belle tovarni, ki je last Crucible Steel Company, so v petek člani odbora za organiziranje jeklarjev (CIO) nehali delati, vsled česar je prizadetih osemsto delavcev.

Niti kompanija niti unijski uradniki ne vedo, čemu so pravzaprav zastavali.

Stavka v tovarni za svinčnike

Stavka delavcev pri American Pencil Company v Hoboken, N. J., traja že sedmi dan. Kompanija je skušala nekam drugam preseliti stroje in material, pa se ji poskus ni obnesel.

Šeststo delavcev zahteva najmanj osemnajst dolarjev na teden.

Delavci bodo odločili

Delavski urad je odredil, naj se pri Celluloid Corporation v Newarku v tekcu tridesetih dni vrše volitve, katere unija naj zastopa 1120 delavcev pri kolektivnih pogajanjih.

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	---	\$ 2.30
200 DIN.	---	\$ 4.40
300 DIN.	---	\$ 6.50
400 DIN.	---	\$ 8.50
500 DIN.	---	\$10.25
1000 DIN.	---	\$20.-
2000 DIN.	---	\$39.-

V DINARJIH

100 LIR	---	\$ 5.30
200 LIR	---	\$11.50
300 LIR	---	\$17.-
500 LIR	---	\$28.-
1000 LIR	---	\$55.-

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neradno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.-.

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

111 POTNIŠKI ODDELEK : 216 West 18th Street, New York

Ljubezen do naše pesmi mu je dajala moč, da ni že po prvem programu omagal. S svojo vztrajnostjo (privedil je vsega skupaj enajst programov) je pa dokazal, da imajo newyorški Jugoslovani izborni pevski material in da zasluži poštrevnost mladih pevcev vse priznanje.

Med slovensko doraščujočo mladino je odkril talente, ki bi zanimali najbolj kritično publiko in bi bili ponos vsakemu velikemu koncertnemu odru.

Pevci niso pričakovali nobene denarne nagrade. Istotako tudi ne mladi tamburaši s svojim zborovodjem John Gerjovcem in tudi pevovodja Jerry je ni pričakoval.

Le nekaj je omenil sredi vsakega programa: - Vsakega, ki posluša, prosim, naj postavi pismo sporočilo svoje mnenje. Če pohvali ali pogrja, se ne vpraša samo piše naj v angleškem ali maternem jeziku. Po številu pismom bo vodstvo postaja presodilo zanimanje za jugoslovanski program. Taka pismo so naša priporočila in nam utirajo pot na večje postaje, s katerih nas bo mogla slišati vsa ameriška Slovenija.

S Koprivškom nisem že več mesecev govoril in ne vem, kakšen odmev je imel njegov poziv. Bojim se, da je prevladala brezbržnost in da se jih je razmeroma le malo oglasilo. Ali niso mladi umetniki in umetnice: Arčulova, Kepceva, Holešek, Guardia, Zidar, in še cela vrsta drugih zaslužili, da bi vsak, ki jih je ginjenega srca in s ponosom poslušal, sedel ob koncu programa k mizi, napisal na dopisnico dve kratki besedi: - Hvala Vam! - in dopisnico odposlal!

Meni se zdi, da so zaslužili še neizmerno več, toda, kot sem že rekel, bojim se, da niti tega niso bili deležni. Vem le da je ob koncu programa marsikak poslušalec nevoljno zamrmral: - Prekratko je bilo.

Sveda, vsi bi jih radi poslušali ure in ure, toda radio postaje skoparijo s časom, ker lahko prodajo vsako minuto za velik denar. Pevce mora biti že precej nad povprečnostjo, da mu radio postaja odstopi brezplačno nekaj minut.

Ravnatelj postaje in Jerry Koprivšek sta obljubila, da se bodo programi jeseni nadaljevali. Stavimo torej jeseni svojo dolžnost ter preplavimo postajo in obdajmo pevovodjo z izrazi priznanja.

Pa še nekaj bom omenil, četrto vem, da mi bo Jerry zameril, ker je zelo ponosen fant. Radio-program je vodil Jerry brezplačno.

Mladinski pevski zbor, ki bi ga lahko imenoval "pušeljce" nadarjene slovenske newyorške mladine - menda tudi brezplačno poučuje.

Koliko potov stori in koliko svojih dragocenih ur žrtvuje za sam prelubi boglonaj!

Ker se Slovenci tako radi bijemo po svojih naprednih prsih, opevamo in povzdiguemo kulturo, bi morali naposled vendarle spoznati in sprevideti, da si s samo hvalo in besednim priznanjem ni še nihče napolnil želodca in ima vsak umetnik tudi povsem človeške potrebe.

Poudarjam, da Jerry nikogar ne prosi ter da tudi jaz v njegovem imenu nikogar ne prosim.

Verjemite mi, prijatelji, da nam ne bo v nobeno sramoto, če nam po dolgem času enkrat vendarle pade mrena z oči.

Dopisov brez podpisa in oznake ne priobčujemo. — Dopisi za štirindev številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

PIKNIK MED GOZDARJI

Dolžnost me veže, da se tudi oglasim v cenjenem listu "Glasu Naroda".
Čitam več dopisov od raznih strani Amerike, iz velikih mest, farm in stare domovine. Vsem dopisnikom izrekam: čast in hvala. Samo mi gozdarji, ali kaj bi rekli, puščajniki, smo zmeraj od zadaj, smo tako leni, da ne moremo pisati.
Tukaj v Arlington, Vt., pa ne v mestu, ampak v gozdu med smrekami se nas nahaja pečica Slovencev, sami korajžari ljudje. Delo kar gori pred njimi, smreka pada za smreko, kmalu bo po njih; tako so delavci, če pa hočeš, tudi veseljaki. Ni še tako dolgo od tega, ko so prišli naši prijatelji iz Little Falls, N. Y. v našo camp in vsi obloženi z jedjo in pičajo. Kmalu zatem, ko so prišli, je nastal piknik in to ob 3. uri zjutraj.
(Mi smo se sanjali in podirali smreke v sanjah, ko zaslišimo od zunaj ženski glas, "Ho-hop," in še enkrat "Ho-hop." Kaj je to? Skočim na noge, človek ni nikdar miru, še v nedeljo ne, ko je Gospodov dan. Šele ko sem bil sposoben se prikazati, odprem vrata. Čudno, ker nisem omahnil naprej ali nazaj, ko zagledam Mr. in Mrs. Masle iz Little Falls, N. Y.
"Ubogi puščajniki, kje ste?" reče Mrs. Masle. Jaz pa še danes ne vem, kaj sem odgovoril. — Potem so bili še drugi na nogah, in tako smo imeli piknik sredi gozda — zraven pokopališča. Vsega je bilo na izobilje, tudi harmonike so pele nepristano. Fantje so si namakali grla, še drugi dan so jo zapeli, ko so imeli sekire na ramih. To se pravi — korajžari.
Vse je prehitro minilo, morali smo se posloviti sredi gozda. "Ko bi le teh malih mah ne bilo," reče Mrs. Masle, "ta mala živalica tako vgrizne."
Floyd Miklič, Arlington, Vt.

ROJAK SE JE UBIL.

Na Center, Pa., se je ponoči 16. julija rojak Matevž Eržen, doma iz Savodnj, fara Nova Oselica pri Cerknem, po domače Gregarčevega mlinarja sin. Star je bil 62 let bil je neoznjen. Sedaj je bil brez dela. Tu v Ameriki zapuša enega brata Johana in tudi nekaj ožjih sorodnikov, v stari domovini ima tudi več sorodnikov. Spadal je k društvu št. 33, JSKJ na Center in k društvu SNPJ na Renton, Pa. Pogreb se je vršil dne 19. julija na pokopališče v New Terrace, Pa.
Njegovo smrt je povzročila nesreča, namreč da je nakladal seno na voz. Ko se je voz premaknil, je padel z voza in si je zlomil tilnik.
(Naj v miru počiva!
Frank Shifrar, Turtle Creek, Pa.

DVE VELIKI PRIREDITVI V GREATER NEW YORKU

Kot je bilo že poročano v "Glasu Naroda", se vršite v bližnji bodočnosti dve veliki prireditvi v naši naselbini in sicer kar dva velika piknika: prvi se vrši v nedeljo dne 11. avgusta 1940 v Mutschler's Parku na 119th Street in 14th Road, College Point, L. I. Ta veliki piknik prireda združena jugoslovanska podpora in kulturna društva iz Greater New Yorka in okolice, med katerimi sodeluje tudi več naših slovenskih podpornih društev. Piknik se prične ob 1. uri popoldne. Vstopnina 40 centov za osebo. Za ples bodo igrala kar tri godbe in sicer 2 jazz bands in tamburica.
V nedeljo dne 25. avgusta pa priredijo svoj veliki piknik naša združena slovenska društva v New Yorku in sicer v znanem Charles Garden Parku, 6018 Metropolitan Ave. Ridge-wood, Brooklyn, N. Y. Začetek ob 2. uri popoldne. Vstopnina samo 20 centov za osebo. Tudi

VELIK PIKNIK V SHEBOYGANU, WIS.

Vabljeni ste od blizu in daleč na prvi veliki piknik, katerega priredi Ameriško-Slovensko Združenje v Roosevelt Parku, ali v Sushetovem gozdu dne 4. avgusta 1940.
Pridite vsi in boste videli da ta naš slovenski piknik bo res nekaj zanimivega za vse.
Vsi, kateri potrebujete razvedrila in veselja, tukaj na našem pikniku bo vsega dovolj za stare in mlade. Igrale se bodo vsakovrstne igre, to je Bingo, — načelnica te igre je Mrs. Antonija Retel. Mrs. Retel ima preskrbljene krasne dobite; samo pridite in poskusite vašo srečo na bingo. Imeli boste priliko tudi kegljan in še več drugih zanimivih iger, tako da ne bode nobenemu dolg čas, ampak še prekratke.
Slišali boste lepo slovensko petje, videli naša mlada dekleta, katere nam bodo nalo zaplesale v narodnih nošah.
In pa naši mladi fantje nam bodo malo zaigrali par lepih komadov, pa tudi igralce na harmoniko nam bo delal kratak čas, da bomo pozabili na vse druge neprijetne reči in se bomo razveselili. Najboljši par plesalcev "jitterbugs" dobi nagrado. In najboljša plesalec staromodnega valčka dobi tudi nagrado.
Izzrebali bomo tudi krasne

JUGOSLOVANSKI DAN V NEW YORKU.

Jugoslovani, Slovenci, Hrva-ti in Srbi, ki pripadajo 18 pod-pornim in kulturnim društvom, bodo v nedeljo 11. avgusta t. l. priredili veliko proslavo Jugoslovanskega dne v Mutschler's Parku, College Point, L. I. Igrali boste dve godbi. Vstopnina bo 40 centov.
Uljudno vabimo vse Jugoslo-vane, da se vdeležijo te prosla-ve, da stopimo med seboj v bli-žje stike, kar je v sedanjih ča-sih zelo potrebno.
M. Marasič, preds.
M. Minarič, tajnik.

Kazipot: — S Times Square vženite Flushing vlak do po-staje Main Street, Flushing L.I. Od tam bus št. 110 do 119. ulice in 14. Road. — Iz Ridge-wooda, vženite Flushing karo do Flushing in odtam bus št. 110.

NOVOSTI IZ CLEVELAND, OHIO

Po enomesečni boleznii je pre-minil dobro poznani rojak J. Kaplan v starosti 58 let. Do-ma je bil iz fare Dobrič, vas Vrbove, odkoder je prišel v A-meriko pred 34 leti. Poleg za-lujoče soproge zapuša 5 si-nov: Johna Antona, Franka Viktorja in Ludvika ter 3 hčere: Mary, por. Tekanič, Rose, por. Perko in Anno. V sta-ri domovini pa 4 brate in 4 se-stre.
— V torek popoldne, 16. ju-lija se je pri vožnji s čolnom ponesrečil in utonil nadebudni mladenič Raymond Mivšek, sin Mr. in Mrs. Frank Mivše-ka. Kljub skrbnemu iskanju domačih in jezerske straže se ni moglo trupla zaslediti prej nego v soboto proti večeru, ko ga je voda dvignila skoro na mestu, kjer se je potopil. Po-kojni je bil rojen 23. jan. 1923 v Clevelandu. Stari pokojni-ka so doma od sv. Treh kra-jev pri Vrhniki. Za pokojnim žalujejo poleg staršev, brata Joseph in Henry ter sestre Mary, por. Urbančič, Frances, por. Saccone, stanujoča v New Jersey, Josephine in Helen. Zapuša tudi strica Johna Žust, tete Mary Cerjak in Marion Kerzich in več drugih so-rodnikov.
— Po dolgi boleznii je pre-minila v bolnišnici Maria Link, rojena Novak, stara 56 let. Tu-kaj zapuša soproga, dva sino-va, štiri hčere in več sorod-nikov.
— Dne 20. julija je po dolgi in mučni boleznii preminil v mestni bolnišnici znani Anton Seršen, star 46 let. Zapuša žalujočo soprogo Analijsko, roj. Zupančič, doma iz vasi Trban-ški vrh, sinova Antona in Franka ter hčer Helen in ve-liko sorodnikov. Rojen je bil v vasi Dvorje, fara Cerklje na Dolenjskem, kjer zapuša dva brata, sestro in več sorodni-

mu Združenju, ki vam nudi ta-ko lepo priliko, kakor je bilo že parkrat poročano v listih.
Ako vas bode zadosti skupaj, bomo vam dobili učitelja, da bo vas učil samo Slovence sku-paj. Prišel bo čas, da boste jako obžalovali zamujeno pri-liko, pa bode prepozno. Pa upamo, da se med našimi ro-jaki tukaj kaj takega ne bo pripetilo.
(Kar se sedaj zanjudili, mo-goče iz enega ali drugega vzro-ka, lahko še sedaj popravite. Sprejmite naše prijateljske pozdrave.
Mary Fale, predsednica. Sheboygan, Wis.

mu Združenju, ki vam nudi ta-ko lepo priliko, kakor je bilo že parkrat poročano v listih.
Ako vas bode zadosti skupaj, bomo vam dobili učitelja, da bo vas učil samo Slovence sku-paj. Prišel bo čas, da boste jako obžalovali zamujeno pri-liko, pa bode prepozno. Pa upamo, da se med našimi ro-jaki tukaj kaj takega ne bo pripetilo.
(Kar se sedaj zanjudili, mo-goče iz enega ali drugega vzro-ka, lahko še sedaj popravite. Sprejmite naše prijateljske pozdrave.
Mary Fale, predsednica. Sheboygan, Wis.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPOMO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za naša načela. V nesreči se žele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.
To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtno podpore ter ima v blagajni skoro \$17.000.00
ODBOR ZA LETO 1940
Predsednik: MIHAEL UREK 82 Weirfield St., Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: ANTHONY KIRN 1728 Madison St., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK 580 Liberty Avenue Williston Park, L. I.
Nadzorniki:
I. FRED VELEPEC 7225 — 67th Place Glendale, L. I.
II. JOHN MAČEK 116-65 — 120th Street Ozone Park, L. I.
Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I.
Društvo zbiruje vsako število sobote v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

VABILO na

Vrtno veselico in Ples

katerega priredi

SEELEY ISLAND CLUB, Inc. na 18 Seeley St. Little Falls, N. Y.

V SOBOTO, 27. JULIJA, 1940

Vabljeni ste vsi Slovenci iz Little Falls in okolice, kakor tudi iz Fly Creek, Cooperstown in Eaton.

IGRALA BODE HRVAŠKA TAMBURICA IZ GLOVERSVILLE, N. Y.

Vstopnina 55 centov.

Vse vljudno vabi —

Otroci 25 centov.

ODBOR

kov. V Ameriki je bival 30 let.

— Dne 20. julija je po dolgi in mučni boleznii preminila v Women's bolnišnici Mrs. Frances Rupnik, roj. Žele, stara 59 let. Zapuša žalujoča sinova Joseph in Louisa in hčere Ste-phanijo, por. Mesojedec in Ga-brielo; ter brata Joseph in Antona Žele, sestro Johanno, por. Doljak, dva vnuka in eno vnukinjo in veliko sorodnikov. Rojena je bila v vasi Slavina, okraj Postojna na Notranj-skem, kjer zapuša brata Ju-neza in veliko sorodnikov V A-meriki je bivala 36 let.

— Den 15. julija je v Glen-ville bolnišnici umrl Fr. Molec, znani trgovec na 16811 Water-loo Rd. Rojen je bil v vasi Gor. Jezero pri Ložu. Zapuša žalu-jočo soprogo Mary, roj. Strah, doma iz vasi Zalog, fara Mari-ja Dev. v Polju pri Ljubljani, sina Franka in hčerko Alice in brata Matevža, Johna in An-tona, v stari domovini pa brata Jakoba in sestro Marijo, por. Sterle. V Ameriki je bival nad 20 let.

— Dne 17. julija je premini-la v visoki starosti 87 let Mrs. Agnes Likar, roj. Papler. Za-puša hčere Mary, por. Poznik in Antonijo, por. Vrtačnik ter več drugih sorodnikov. V zad-nji svetovni vojni je izgubila štiri sinove. Rojena je bila v vasi Vrboje, fara Radovljica na Gorenjskem, kjer zapuša brata Franceta in več sorodni-kov. V Ameriki je bivala 20 let.

— Dne 22. julija je preminil znani Frank Berkopec, star 62 let. Zapuša žalujočo soprogo Anno, roj. Hrovat, doma iz No-vega mesta na Dolenjskem in

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finžgar)

Nove knjige slovenskih pisateljev

L. Mrzel: BOG V TRBOVLJAH

Zbirka pripovedk iz našega največjega premogovnega okrožja — Trbovelj. Knji-ga obsega 120 strani, je trdo vezana ter vsebuje 20 originalnih lesorezov Maksi-ma Sedeja.

Cena — \$2.—

ČRNA VOJNA (Spisal D. Ravljen)

Originalno delo enega mlajših slovenskih pisateljev, ki snov svetovne vojne vpo-vsem novi obliki spretno obdeluje. — Trdo vezano, 120 strani.

Cena — 75c

D. Ravljen:

ZGODBE BREZ GROZE

Knjiga vsebuje petnajst krajših povesti iz našega domačega življenja. — 125 strani, trdo vezano.

Cena — 75c

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISH. CO. 216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

Obiščite Slovenske Prireditve!

ZABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIH ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JA VNOSTI.

VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRU

SKRIVNOSTNI STUDENEC

Roman: Spisal P. Keller. — Poslovenil I. D.

21

Zunaj se mu je zarežalo nasproti strašilo mrtvega skednja. Ni se brigal zanj; naj le razpade ves svet, samo da mu ostane ta ljubezen, iz katere lahko zajame novo življenje. In tako je vtrgal po vaški cesti gori.

Doma v sobi pa je sedela mati in žalost in skrb sta jo davili. Ubogi fant, ki hodiš sedaj ves blažen s svojo ljubeno v zimski noči. Še leto dni naj vzdrži! Ni mogoče! In kako je tam gori v gradu z obubožanim graščakom? Ta šole ne vzdrži leto dni. Ubogi fant, kaj bo z nami vseni?

NACRTI

Gospod graščak je sedel v mali delavni sobi trgovca Jelšnikarja. Za bogatina, kot je bil Jelšnikar, je bila ta sobica majhna in skromno opremljena, siromašna celo in zelo starinska. Brezdelni ljudje imajo velike "delavne sobe" z razkošnimi pisalnimi mizami. Tu pa je stala gubava, črvena pisalna miza. In vendar so bili na tej mizi podpisani že veliki zneski. Stara usnjena zofa, katere rjava barva se je spreminjala že v rumeno, dva polomljena stola, ki bi sodila le k kakšni siromašni razprodaji se — to je bila oprema. Po stenah je viselo nekaj družinskih slik. Med njimi pa, kot nekako nasprotje drugemu slabemu pohištvo — osemindvajset lirčnih pesni, vsaka v umetniškem, prav posebnem okvirju.

"Glejte, gospod graščak, kdo drugi pobesi po stenah je lenje rogove, rogove srnjakov, jaz pa sem dal v okvirje najlepše pesmi svojega sina Ludvika. To niso kozli, ki sem jih ustrelil jaz, to so stvari, ki jih je ustvaril on."

"Da," je rekel graščak, "njegovo zadnjo knjižico "Sveti samota" je časopisje zelo pohvalilo. Veliko bo še dosegel."

"Dosegel je že mnogo — mnogo," je rekel trgovec ganjeno odusevleno. Pogledal je po stenah z ljubeznivim pogledom.

"Da, moj Ludvik! — No, gospod graščak, sedaj pa h kupčiji. Saj je najbrž zopet zaradi davkov."

Graščak je vzdihnil.

"Ne morem povedati, kako hudo mi je, ker vas nadlegujem."

"Kupčija je to, gospod graščak, denarna zadeva. Ali kupčijo napraviš, ali pa je nenapraviš. Sramovati se ni treba."

"Hudo je."

"Je — že — vi ste graščak, potomec stare rodbine, jaz pa le — trgovec."

Graščak se je branil.

"Ne, ne govorite tako!"

Trgovec pa je vztrajal pri svojih besedah.

"Vi ste potomec stare rodbine, jaz pa trgovec. To se ne vjema. Vjema pa se vendarle pod pogojem, da sva oba poštena človeka. Potem se že vjema."

"Res je tako!"

Trgovec je globoko zajel sapo.

"Tudi jaz imam nekaj na srečo, nekaj, kar je težko povedati. Gre za mojega sina. Skrbim me. Oče je oče, pa naj bo že človek kristjan ali pa jud. Če je otrok kaj vreden, misli človek venomer na njegovo srečo. Moj Ludvik za kupčijo ni. Prav nobenega smisla nima za take reči, ne veseli ga, nima prav nič talenta za trgovca. Sanjač je. Ni nujen. Bog varuj, mnogo zna, toda ničesar ne dela z razumom, vse s srcem, vse z domišljijo. Tak človek pa, ki živi po svojem sreču, ne po svojem razumu, ni trgovec, niti državnik ali skromen advokat."

"Rad imam vašega sina," ga je prekinil graščak, "zelo rad ga imam. Skromen je, zelo tih, skoraj boječ, stvari, ki delajo človeka oddilnega."

"Tak je. To ste pač opazili, ko je bil nekajkrat z mano pri vas?"

Trgovec je ves razburjen hodil po svoji pisarni, to se pravi, obračal se je: napravil je dva koraka in se obrnil, kajti mali prostorček je zahteval tako. Končno je zopet sedel.

"Poglejte to malo knjižico. Našel sem jo v Ludvikovi sobi. Rokopis pesni. Nekatero so prečudovite, kakršnih star mož s predčerašnjim okusom ne razume več. Toda druge so prekrasne. In — in —"

Trgovec se je zateknilo.

"In knjižica ima naslov "Ema."

"Ema?" se je začudil graščak.

"Da, Ema. Po vaši hčeri, kajti vse te pesmi so posvečene vaši hčeri, vse se nanašajo nanjo."

"Ne razumem! Zakaj — zakaj?"

"Da, zakaj? Zakaj je mladina mlada? Zakaj smo mi stari? Je pač to stara zgodba, ljubezen, gospod graščak."

"Ljubez?"

"Seveda! Moj sin ljubi vašo hčer strašno, divje, da bi umrl zanj, to lahko spoznate, če preberete te pesmi. Ne smete misliti, gospod graščak, da bi jaz napeljal na tak zakon, ali ga hotel iziliti. Niti želim bi ga ne. Spoštujem vašo hčerko, kakor angel je. Toda glejte, gospod graščak, pri tem so vendar velike težave. Okrog nje je izpeljan nasip in grajski jarek proti nam, toda tudi okrog mene je nasip proti vam, agrarce, plemstvu. Kaj hočemo? Kdo naj prisloni lestve za nas? Kdo naj spusti most? Kaj naj storimo?"

Graščak je sedel trd in nem. Nato je izprizgovoril s trdom oblikujoč besede.

"Jaz te ljubim ne zaničujem. Vaš sin je idealen mladenič, zelo izobražen, lep mož. Toda — kakor ste povedali, kdo bo zgradil most? Jaz ga ne bom — tudi vi ne; to ste povedali. In poleg tega — ima Ema že ženina."

"Ga že ima? Ga že ima?"

"Da. Reven je, kakor smo revni mi vsi. Toda pretežje se bomo morali, kakor bo že šlo, ali pa bomo morali propasti vsi."

Graščak je vstal. Zelo toplo je dejal:

"Gospod Jelšnikar, po tem resnem razgovoru vaše finančne pomoči seveda ne morem več sprejeti. Vi ste bili edini v tem okraju, ki ste mi pomagali in mi še hoteli pomagati. Zaradi tega vas zelo spošujem in sem vam zelo hvaležen."

(Nadaljevanje prihodnjic.)

EN DAN MED ČLANICAMI ŽENSKÉ ZVEZE, DRUŠTVO ŠTV. 84, NEW YORK

Kakor nalašč mi je zadnje nedelje prav prišlo povabilo N. Y. "Ženske Zveze" št. 84, da se udeležim njih izleta z busom na Hudson, N. Y. in sicer na farmo dobro znanega rojaka Mr. Franka Kobileca.

Splošno je že znano, da je človek pri malokateri društveni prireditvi deležen toliko nepriljenih zabave in duševnega razvedrila, kakor ravno pri tem društvu.

Tako je bilo tudi preteklo nedeljo. Po vroči tropični noči, ki sem jo le polovično prespal, smo se že ob 6. zjutraj zbrali, po številu 49 pred dobro znano gostilno Fr. Arneža v Rodgewoodu in po dobri pol ure smo že dvajali po bregu reke Hudson, ki je ravno sedaj v najlepšem razmahu naravne lepote s krasno panoramo na Palisadah.

Proti vsemu pričakovanju je bila vožnja z busom jako prijetna. Seveda so k tako prijetni vožnji pripomogle največ vrle članice, ki so tako nepristranske in po domače, da mora še tako kisel obraz najti med njimi veselje in razpoloženje.

Cele štiri ure, ako smo se vozili med kosatimi drevesi, je donela slovenska pesem, katero je umetniško spremljal na harmoniko nadarjen Mr. Fr. Poreber. Da je bila cela družba na višku najlepšega razpoloženja, je bilo videti iz tega, ker so nas tuji ob vsaki priliki pozdravljali z vihtečimi rokami.

Tako smo četrto do enajste ure srečno pristali na posestvu Mr. Franka Kobileca. Tukaj pa je bilo zopet novo presenečenje, veselo smehljajočih se obrazov. Nas je pozdravila lepa skupina newyorških, oziroma brooklynških Slovencev, ki so tam na počitnicah, in pa gospod Fr. Kobilec, ki je v čast članicam tega društva postavil krasni slavočok "Dobrodošla N. Y. Ženska Zveza!"

Po kratkem času, ko se komaj malo pretegnem in pogledam Frankovo farmo, nas že kličejo h kosilu. V prostorni s 50 sedeži, obloženi z najboljšimi izbranimi jedmi in tako precizno okrašeni da sem namah mislil, da kaj takega more napraviti le roka najbolj izvežbanega hotelskega izvedenca.

Ko tako izberemo vsak svoj prostor, je prišlo do nekaj, kar bi si človek ne domislil. No, pa, saj veste, da kjer je navzoč Mr. L. Zakrajšek, človek doživlja vedno nekaj, kar mu za vedno ostane v spominu. Naravnost ganljivo je bilo, ko nas je Mr. Zakrajšek pozval k nekaki molitvi pred obedom, in sicer da smo vsi stoje, v spremstvu harmonike zapeli srednji del jugoslovanske himne "Lepa naša domovina." Ko mi je udarjala na uho tako očarljiva melodija, izvitja iz tako lepih in pomembnih slovenskih besed, in ko se mi je oko uprlo na bogato obloženo mizo, mi verjemite, da mi je dalo marsikaj misliti.

Tukaj naj omenim, da je skupina razposajenih Slovencev in S'ovenc, ki so pri Franku za delj časa na počitnicah, morali za ta dan dati prednost za kosilo nam, ki nas je bilo več. Vsaj tako mislim, da je gospodar odločil. Pa kaj si mislite, kaj so te izvedljive buče pogruntale? Ko smo mi bili pri najboljšem teku, so se oni organizirali v Frankovi garaži in pod vodstvom Mr. Pešeha in prijatelja Jurkaza začeli piketirati hišo, oziroma obedniške napise, da zahtevajo relief. Po velikem trudu se je gospodarju Franku posrečilo, da je ta prednji štrajk končal s tem, da jim je obljubil celi teden zastoj bord. Da sem jaz na Frankovem mestu, bi raje prelomil obljubo in bi vas postavil v peto kolono.

Tako smo po izvršnem kosilu in po prijetni šali imeli celi popoldan dosti prijetne zabave v krasni naravi in pri kozarcu dobrega piva, ki so ga podarile v ta namen požrtvovalne članice. Med tem je pa imel Mr. Zakrajšek dosti dela s filma-

njem slik, kakor tudi Mr. R. Vajbel s slikanjem tako, da bodo članice v doglednem času imele nekaj lepega za spomin na ta lepi izlet.

Po dobri večerji smo se napotili zopet proti razbeljenemu New Yorku s prijetnim vtisom na lep izlet in pa na izvršno postrežbo in gostoljubnost Mr. Kobileca in njegove družine.

V obednici sem pozabil slamenik, kar v kokušnjak ga obesi Frank, ako bo šlo vse posreči, pridem po njega drugo leto. Članice so me že povabile in mi obljubile, da me drugo leto vzamejo zopet s seboj, ker te mislijo obiskati v podvojenem številu.

Na povratni vožnji je obraz vsakega posameznega kazal splošno zadovoljnost in izraz popolnega dneva, katerega smo užili v krasni naravi med svojimi.

Seveda gre zasnuga za vse to v prvi vrsti podjetnim in priljubljenim članicam tega društva, posebno pa glavnim odbornicam Mrs. L. L. Zakrajšek, Mrs. E. F. Giovanelli in pa Mrs. A. M. Stare, ki so imele celi čas polno dela in skrb, sanjati da je bilo vsem ustreženo.

Na poti proti domu so me vedno motile misli. Ali nismo srečni? Medtem, ko se po zemeljski obliki širi požar in smrt, medtem, ko je brat bratu sovražnik in ko človek postaja žival, smo mi tukaj, v tuji ameriški zemlji svobodni. Nikdo nam ne stoji na poti razvijati naše duševne in telesne sile, nikdo nam ne brani govoriti našega jezika in peti naše pesmi, nikdo nam ne odreka pravice do našega duševnega in telesnega razvedrila po naših šegah in navadah, in nam celo prizanašajo, kadar smo preveč glasni.

Zato se čudim, da se še vedno najdejo ljudje, ki niso zadovoljni z načinom ameriškega življenja. Ali taki ljudje, niso mogoče ob prihodu v to zemljo dobili prevelikega kosa mesa?

Moje geslo je: "God bless America!"

F. R. V.

Cigani so jo ogoljufali

Iz Murske Sobotice poročajo: Lahko verni ljudje še vedno radi nasedejo premetenim ciganom in se dajo ogoljufati za čedne zneske. Vsem je še v spominu trik z zakletim milijonom v vreči, s katerim je cigan izvalil od nekega kamniškega meščana tri tisočake, češ da mu bo zvečer prinesel vrečo denarja, ki ga je ukradel staremu ciganskemu poglavarju in ki se ga drži tako strašna kletev, da bi cigan takoj umrl, če bi zmenjal le stotak od tega denarja. V resnici je imel cigan v vreči debele zavitke papirja, ki so bili na vrhu obloženi s stotaki. Kamničar je dal ciganu tri tisočake, zvečer pa je zastoj čakal na milijon. Dnevniko so takrat poročali o tej ciganski prevari in človek bi mislil, da ciganu podoben trik ne bo nikjer več uspel. Čez nekaj mesecev pa smo zopet čitali, da je isti cigan blizu Zagreba pripravil nekega zelo uglednega pešestnika ob šestnajst tisočakov.

Tudi v Prekmurju, kjer živi dosti ciganov in jih ljudje poznajo z vsemi njihovimi slabimi lastnostmi, je dan za dnevom več žrtve ciganske premetenosti. Nekateri so namreč še vedno trdno uverjeni, da znajo cigani čarati in detati denar. Vprav te dni ima soško sodišče v pretresu več takih ciganskih prevar. Dve ciganki sta ogoljufali neko Soško kano za 7820 dinarjev. Prišli sta k nji prosit, pa sta se neadno zagledali v njen obraz in izrekli svojo sodbo: "Gospa, vi ste začarani, da se vam telo tako suši in bolebate na želodcu. Vas je začarala ženska, ki je bila plačana z denarjem od

drugih žensk, ki so vam bile nevoščljive vašega moža. Obsojeni ste, da boste slabeli in se sušili toliko časa, dokler ne boste umrli. Noben zdravnik niti specialist vam ne more pomagati. Samo mi dve vas lahko ozdraviva, ker poznavamo skrivnosti čaranja."

Uboga Sobočanka je bila tako zbegana, da je res verjela v to razlago svoje bolezni, ker se je zdravila že več let, pa nobeno zdravlilo ni pomagalo. Ciganki sta ji dokazali, da je bila čarovnija povzročena z denarjem, in da se da tudi z denarjem odpraviti. Ponudili sta se ji, da ji pomagata, če jima izroči par bankovcev. Lahkoverna žena je izročila starejši ženski 200 dinarjev, ki jih je ta zavila v umazano krpo in jo ovila z belim sukancem. Potem je s skrivnostnimi znamenji zaznamovala krpo z denarjem, molila nad njo nekaj nerazumljivih besed in naročila Sobočanki, naj da zavoj z denarjem čez noč po dviglavje in prespi nad njim. Nobenemu pa ne sme o tem črtniti niti besede. Za nagrado sta ciganki dobili 20 dinarjev in odšli z obljubo, da se bosta drugi dan vrnili.

Ko sta ciganki drugo jutro zopet potrkali na vrata, sta se soglasno začudili, da zdravilo čez noč ni učinkovalo. Potem pa sta skrivnostno pripomnili, da je to zato, ker jima ženska očividno ni izročila vsega denarja, kar ga ima pri hiši. Čarovnija bo pregnana samo z večjo vsoto denarja, ker je bila tudi z večjo vsoto povzročena. Soboška gospa se je vdala, prepričevalnim izjavam premete-

nih cigank in je prinesla iz omare 7600 dinarjev v bankovcih po 1000, 500 in 100 din. K tej vsoti je priložila še onih 200 dinarjev, ki so prenočili pod vzglavjem bolne žene.

Vseh 7800 din je starejša ciganka zavila v krpo, dobro ovila z vrvice in molila nad njo v skrivnostnem ciganskem jeziku. V drugo krpo je zavila neki listič in opravila nad njim isti obred. Potem pa je izročila zavoj z denarjem gospodnji z naročilom, naj ga zapre v omaro in pusti tam ležati do petih popoldne. O vsem pa ne sme nikomur črtniti besede, tudi možu ne. Ciganki sta pustili pri Sobočanki svoj cekar in obljubili, da se bosta zvečer vrnili. Seveda ni Sobočanka niti najmanj dvomila v resničnost njihovih besed. Zato tudi možu ni nič omenila. Ko pa je zvečer radovedna odprla zavoj, je našla v njem namesto bankovcev razrezan časopisni papir. Med gorvorenjem sta bili ciganki zamenjali oba zavoja in nato z denarjem odšli. Cekar, ki sta ga pustili, pa naj bi odstranil pri lahkoverni ženski vsako sumnjo.

Soboški orožniki so uvedli obširno preiskavo in ugotovili, da sta prevaro izvršili ciganki Zofa Glaser in Marija Vrbancec doma iz vasi Totoveca pri Čakovcu. Iz Sobotice sta šli peš do Beltincev, od tam pa sta se z vlakom odpeljali do Čakovca. Obe ciganki sta znani kot drznji žeparici in goljufici in sta bili že naštetokrat kaznovani. Vidi se, da imata že precejšnjo prakso in da vedno najdeta dovolj lahkovernih ljudi, ki jih olajšata za nekaj bankovcev. Orožniki seveda pri njih niso dobili denarja in ženski ne bosta zlepa priznali dejanja.

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih knjig in pisateljev

SLOVENSKE KNJIGE

CIGANKA

Povest o mladi ciganki, ki so jo hoteli prodati, pa je pobegnila.

cena 75c

DAMA S KAMELJAMI

Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življenja. In v tem slavnem romanu se res igra velik kos zelo zanimivega življenja.

cena \$1.75

GROFOV JAGER

Spisal Albin Hrovatin. Povest iz domačih hribov, ali povest o grofovem jageru Janezu Kresniku.

cena 75c

HUBERT

Spisal Paul Keller. Roman iz lovskega življenja.

cena \$1.

JARA GOSPODA

Spisal JANKO KERSNIK. Lepše povesti, kot je Jara Gospoda, skoro ni mogoče najti.

cena \$1.

JARI JUNAKI

Spisal RADO MURNIK. Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsakemu v veliko razvedrilo in zabavo.

cena \$1.

JERNAČ ZMAGOVAC

Spisal sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ. Kakor vsi njegovi romani, je tudi ta zelo zanimiv.

cena \$1.

JUTRANJA ZVEZDA

Iz angleščine prevedel P. M. ČERNIGOJ. Roman se vrši v Egiptu in pisatelj prav zanimivo predstavlja zmagovalne pravljice ljubezni nad velikimi ovirami in nevarnostmi.

cena \$1.

KRAJ UMIRA

Spisal JOŽKO JURAČ. Mladi koroški Slovenec zelo jasno in zanimivo popisuje življenje kmetov in rudarjev.

cena \$1.

KAKOR HRASTI V VIHARJU

Spisal Strachwitz. Zelo zanimiva povest iz domačega življenja.

cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE

Spisal IVAN CANKAR. Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.

cena 75c.

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ. Pisatelj popisuje sijajno zmago poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvoboditev Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slovenski kralji.

cena \$1.

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN PREGELJ. Poznani slovenski pisatelj popisuje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.

cena \$1.

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.

ROKOVNJAČI IZPOD TRATE

Spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer. Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gronitovskem, cena 75c

ROŠLIN in VERJANKO

Spisal JANKO KERSNIK. Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripovedni pisatelj, v tem romanu popisuje življenje in dogodke na gradu Dvor v dolini Krke na Dolenjskem. Roman je zelo zanimiv od začetka do konca. cena \$1.

SAMOSTANSKI LOVEC

Spisal L. Ganghofer. Ganghoferja pritevajo med najboljše sodobne pisatelje. Samostanski lovec je najboljši mojstersko njegovo delo. cena \$1.50

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR. Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovenske v tem svojem romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi. cena \$1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM

Spisal MIRKO JAVORNIK. Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: sreča se je z ljudmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri nekaterih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje posameznih. cena \$1.

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ZUPANČIČ. Najboljši in še živčeli slovenski pesnik podaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani. cena \$1.

V LIBIJSKI PUŠČAVI

Spisal A. Conan Doyle. Zelo zanimiv roman, čegar dejanje se dogaja v Egiptu, v deželi bajege Nila. cena 50c

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI. Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Rogški Slatin. cena \$1.

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK. Poznani humorist v tej knjigi kaže razne značaje ter knjigo sam označuje kot "Povesti in orisi." cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI

Spisal Pavel Keller. V tem romanu Keller v svetlih barvah riše dogodke na kmetih in posebno v gozdovih. cena \$1.25

ŽITO POGANJA

Spisal Rene Bazin. Francoski roman zelo napevne vsebine. cena 75c

ZADNJI MOHIKANEČ

Spisal J. F. Cooper. Dejanje se vrši v letu 1757, ko so se Indijanci kraljevali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obhaja sedanji državni New York in Vermont. cena \$1.

Naročite pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Poštnino plačamo mi.